

Vergaderjaar 1987-1988 Nr. 25c

19 630

Wijziging van de IJkwet 1937 (Stb. 627) en van enige andere wetten in verband met de privatisering van de dienst van het IJkwezen (privatisering dienst van het IJkwezen)

NADERE MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 21 december 1987

De vragen en opmerkingen die zijn gemaakt in het nader voorlopig verslag van de vaste Commissie voor Economische Zaken geven mij aanleiding tot de volgende reactie.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen naar de gevolgen van een voor de dienstcommissie positief advies van het College van Advies als bedoeld in artikel 129 van het ARAR. Het bedoelde advies is op 28 oktober 1987 ontvangen. Door de Minister is vervolgens op 25 november 1987 een standpunt bepaald in overeenstemming met dit advies. Daarbij is de hoofddirecteur van het IJkwezen verzocht na te gaan op welke wijze aan de informatiebehoefte van de dienstcommissie inhoud kan worden gegeven. Ten aanzien van de dienstcommissie is er op geattendeerd dat de dienstleiding om uiteenlopende redenen niet altijd in staat zal zijn, om op enig door de dienstcommissie bepaald moment, de door hen gevraagde informatie te verstrekken. Tevens is aan betrokken partijen de oproep gedaan het overleg te hervatten.

Deze leden vroegen tevens naar de inhoud van het advies en de bereidheid dit advies openbaar te maken. In principe ben ik van mening dat geschillen als het hierboven genoemde een zaak zijn van de betrokken partijen en de verantwoordelijke minister. Het advies van het College van Advies is als bijlage bij het standpunt van de Minister ter kennis gebracht van de betrokken partijen, die thans in gesprek zijn over hervatting van het overleg. Onder deze omstandigheden zie ik geen aanleiding het advies in bredere kring te verspreiden.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen vervolgens naar de gevolgen van bovenbedoelde standpuntbepaling in het geschil voor de besluitvorming, het tijdpad en de uitvoering van de privatisering van de dienst van het IJkwezen. Alhoewel geen sprake is van een directe causale relatie met het advies van het College van Advies, heb ik inmiddels besloten de datum van de volledige effectivering van de verzelfstandiging van het IJkwezen op te schuiven uiterlijk naar 1 juni 1988. Ik ben tot dit besluit gekomen op aandringen van de leiding van het IJkwezen en de ambtenarenbonden die nog enkele maanden nodig denken te hebben om tot duidelijkheid te komen over de totstandkoming en de inhoud van een CAO voor het Nederlands Meetinstituut N.V. In het overleg dat ik met hen ter zake heb gehad is afgesproken dat 1 juni 1988 de uiterlijke datum van

de verzelfstandiging van het IJkwezen zal zijn. Indien het onmogelijk blijkt overeenstemming over een CAO te bereiken zal per die datum met alle medewerkers van het IJkwezen een individueel arbeidscontract worden gesloten. Hierbij zullen de bepalingen van het Sociaal Statuut verzelfstandiging IJkwezen in acht worden genomen. Overigens is de besluitvorming door de uitspraak in het geschil noch inhoudelijk noch procedureel gewijzigd.

De vraag van deze leden van de invloed van het niet volgen van het advies van het College van Advies behoeft in het licht van de hierboven gegeven informatie geen nader antwoord.

De eerste vragen van de leden van de fractie van het C.D.A. geven mij aanleiding tot de volgende reactie. Zoals ik eerder heb opgemerkt hebben mijn contacten met de partners in het overleg over een CAO voor het Nederlands Meetinstituut N.V. mij ervan overtuigd dat het, met name om de kans op de totstandkoming van een CAO te vergroten, noodzakelijk was de datum van de privatisering van het IJkwezen vijf maanden op te schuiven. Ik heb er, na het al genoemde overleg met betrokkenen, vertrouwen in dat de partijen bij de CAO-onderhandelingen er tijdig in zullen slagen tot klaarheid te komen.

Met betrekking tot de door deze leden gevraagde toezeggingen voor het geval dat onverhoopt geen CAO tot stand zou kunnen komen merk ik het volgende op.

– Indien de CAO niet tijdig gereed is zal aan alle medewerkers van de dienst van het IJkwezen een arbeidsovereenkomst worden aangeboden die niet vooruit loopt op de uitkomsten van het CAO-overleg maar qua inhoud zodanig is dat de rechten en verplichtingen van het personeel zoveel mogelijk gelijk zijn aan die in de ambtelijke situatie. Uiteraard zal ook in deze situatie onverkort recht worden gedaan aan het Sociaal Statuut.

– In het kader van de besluitvorming over het uitstel van de definitieve verzelfstandiging tot uiterlijk 1 juni 1988 hebben beide partijen die het CAO-overleg voeren zich in positieve zin uitgelaten over de mogelijkheid om op korte termijn overeenstemming te bereiken. In deze situatie zijn nadere afspraken over het tijdstip waarop een CAO tot stand moet zijn gekomen niet nodig, dit nog afgezien van het feit dat partijen bij het CAO-overleg zich nimmer zullen binden om binnen een bepaalde termijn een overeenkomst te sluiten.

– Met betrekking tot de pensioenvoorziening is de gelijkwaardigheid van een eventuele nieuwe pensioenregeling aan die welke men thans heeft, in het Sociaal Statuut vastgelegd. Inmiddels is afgesproken dat het IJkwezen na verzelfstandiging nog twee jaar de pensioenen bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds kan blijven verzekeren. Deze periode zal door de partners in het CAO-overleg worden gebruikt om na te gaan op welke wijze de pensioenvoorziening daarna en in overeenstemming met de ondernemingsraad, het best kan worden geregeld. Het voorkomen van de negatieve gevolgen van een pensioenbreuk zal daarbij een belangrijke factor zijn.

– Voor elk individueel personeelslid is nagegaan of er een functie bij het Nederlands Meetinstituut N.V. voor hem/haar beschikbaar is. Indien het ondernemingsplan kan worden uitgevoerd, zo is mij door de toekomstige leiding van het Nederlands Meetinstituut N.V. verzekerd, zullen de komende jaren bij het Nederlands Meetinstituut N.V. geen gedwongen ontslagen hoeven te vallen. Ik heb derhalve geen enkele reden om te verwachten dat de toekomstige leiding zich gedwongen zou zien thans in dienst zijnde personen anders dan om dringende redenen te ontslaan. In het Sociaal Statuut zijn de garanties en rechten van degenen die onder dit Statuut vallen, vastgelegd. Verdergaande garanties voor een langere periode zijn naar mijn mening niet nodig. Meer ten algemene breng ik in herinnering dat het IJkwezen, in afwachting van de privatisering, de

afgelopen jaren is ontzien waar het ging om het leveren van een bijdrage aan de afslankingstaakstelling van het Ministerie van Economische Zaken, mede om het te scheppen bedrijf een goede uitgangspositie te geven.

Tenslotte stelden de leden van de C.D.A.-fractie de vraag naar de arbeidspositie van de medewerkers van het IJkwezen, indien bij gereali-seerde privatisering geen nieuwe regeling arbeidsvoorwaarden tot stand zou zijn gekomen. Zoals ik hierboven heb medegedeeld is de privatisering uitgesteld juist om tot een goede regeling van de arbeidsvoorwaarden na de verzelfstandiging te kunnen komen.

Het lid van de fractie van de G. P. V. vroeg of ik gedacht heb aan de mogelijkheid van detachering. Bij het nagaan van de mogelijkheid van detachering is mij gebleken dat de ruimte daarvoor zeer beperkt is. Daarenboven zou detachering van het voltallige personeel in de onderha-vige situatie een gekunstelde constructie betekenen. Uitstel van de privatiseringsoperatie met enkele maanden zodat een goede regeling van de arbeidsvoorwaarden mogelijk wordt leek mij in deze situatie verkieslijk.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen door welke oorzaken nog geen overeenstemming is verkregen over een CAO. In december 1986 zijn door de hoofddirecteur van het IJkwezen initiatieven genomen het CAO-overleg te starten. In juni 1987 heeft het eerste overleg aan de hand van een ontwerp-CAO daadwerkelijk plaatsgevonden. Het bleek voor partijen niet mogelijk om binnen de beschikbare tijd de onderhande-lingen af te ronden.

Deze leden waren tevens geïnteresseerd in de oorzaken van het opschorten van de onderhandelingen. De bonden hebben het overleg opgeschort om aan te geven dat de privatisering van het IJkwezen volgens hen niet per 1 januari 1988 kon doorgaan, omdat niet aan alle voorwaarden was voldaan. Met name de bestaande onduidelijkheid over de pensioenvoorziening van de werknemers van het IJkwezen na privatisering en over de vraag of het financiële kader, zoals neergelegd in de brief aan de Tweede Kamer van 19 juni 1987, voldoende ruimte bood voor het maken van adequate afspraken over de arbeidsvoorwaarden speelde hierbij een rol.

Vervolgens vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie naar mijn bemoeienis om te bevorderen dat het overleg werd hervat. Na de opschorting van het CAO-overleg heb ik intensief contact gehad met beide partijen met als doel het overleg op de kortst mogelijke termijn te doen hervatten. In dat overleg is het volgende afgesproken.

De datum van de privatisering wordt opgeschoven naar uiterlijk 1 juni 1988. Tevens is het mogelijk gemaakt dat het IJkwezen voor een periode van twee jaar bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds kan blijven. Deze periode zal worden gebruikt voor het bereiken van overeenstemming over een definitieve pensioenverzekering. Tenslotte is de definitieve vaststelling van het financiële kader opgeschort tot na de afronding van de CAO-besprekingen. Ik heb daarbij het volste vertrouwen dat het financiële kader toereikend zal blijken voor het afsluiten van een, gelet op de eisen van het Sociaal Statuut, voor het bedrijf passende CAO.

Met de partners in het CAO-overleg ben ik overeengekomen dat in februari aanstaande aan mij zal worden meegedeeld of overeenstemming over een CAO te bereiken valt. Mocht dan blijken dat er geen kans is op een tijdige afronding van het CAO-overleg dan zal het Nederlands Meetinstituut N.V. eind februari de medewerkers van het IJkwezen een individuele arbeidsovereenkomst aanbieden. Vervolgens zal de medewer-kers voor 1 maart worden medegedeeld dat zij per 1 juni 1988 uit de Rijksdienst worden ontslagen. Uiteraard zijn de bepalingen van het Sociaal Statuut ook in deze situatie onverkort van toepassing. De toe-komstige leiding van het Nederlands Meetinstituut N.V. en de bonden hebben mij op 30 november jongstleden medegedeeld de CAO-onder-

handelingen te zullen hervatten met een positieve inschatting van de mogelijkheid om binnen de gestelde termijn tot overeenstemming te komen. Een en ander betekent dat uiterlijk medio februari duidelijk zal worden of tijdig een CAO tot stand kan komen.

Met het bovenstaande meen ik ook de vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie naar de voorwaarden waaronder de CAO-onderhandelingen zijn hervat en het uitzicht op overeenstemming te hebben beantwoord.

Deze leden vroegen vervolgens naar de consequenties van het niet hervatten van de onderhandelingen. Aangezien deze situatie zich niet heeft voorgedaan behoeft deze vraag geen antwoord.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen of het mogelijk is aan te geven welke de kosten c.q. wat de benodigde financiële middelen de komende vijf jaren zullen zijn voor een gelijkwaardig pakket arbeidsvoorwaarden zoals in het Sociaal Statuut is overeengekomen, gedifferentieerd naar de meest gunstige en de meest ongunstige uitgangspositie. Op dit moment kan ik, hangende de uitkomsten van het CAO-overleg, geen mededelingen doen over de omvang van de personeelskosten van het Nederlands Meetinstituut N.V.

Deze leden stelden een gelijksoortige vraag naar de kosten van een gelijkwaardig pakket pensioenrechten. De hoogte van deze kosten is mede afhankelijk van de uitkomsten van het CAO-overleg en de daarbij behorende loonstructuur. Ook heeft met mogelijke particuliere pensioenverzekeraars nog niet een zodanig overleg plaatsgevonden dat op grond daarvan een voldoende nauwkeurige berekening van de aan de pensioenvoorziening verbonden kosten op langere termijn mogelijk is.

Tenslotte herhaalden de leden van de P.v.d.A.-fractie de eerder in het voorlopig verslag gestelde vraag of ik bereid ben de aandelen van het Nederlands Meetinstituut N.V. niet te verkopen, ook niet op termijn, als een meerderheid in de Tweede Kamer en Eerste Kamer zich daartegen uitspreekt. Zoals ik ook reeds in de memorie van antwoord heb opgemerkt kan en wil ik mij niet uitlaten over het resultaat van een, in deze kabinetsperiode hypothetische, discussie die te zijner tijd onder nieuwe omstandigheden zal worden gevoerd met argumenten die op dit moment nog niet in hun geheel bekend noch te overzien zijn. Dit neemt niet weg dat op het moment dat deze discussie zal worden gevoerd de mening van de Kamers uiteraard een zwaar gewicht in de schaal zal leggen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis